

**คู่มือปฏิบัติงาน
ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ
สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา**

คำนำ

ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา ได้จัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน และถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งจะสามารถทำให้ผู้ปฏิบัติงานหลักและผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมทั้งได้ปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา และยังสามารถช่วยให้ทราบระยะเวลา เครื่องมือ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ การมีแนวทางการปฏิบัติงานยังจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานทดแทนกันได้ และยังเป็นประโยชน์ต่อการเผยแพร่ให้ผู้ใช้บริการทราบขั้นตอนการปฏิบัติงานตลอดจนสามารถเลือกใช้บริการได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น

ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานและการพัฒนาปรับปรุงงานของงานต่างๆภายในศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการต่อไป

1. ที่มาและความสำคัญของการบ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ

หลักการเบื้องต้น

การบ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ คือ การบ่มเพาะธุรกิจเพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ที่ใช้พื้นฐานจากงานวิจัยนวัตกรรมต่างๆ เป้าหมายของการบ่มเพาะธุรกิจเทคโนโลยีคือ เพื่อนำงานวิจัยนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยออกไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยผ่านกระบวนการจัดการที่เหมาะสมของหน่วยงานหรือผู้บ่มเพาะ (Incubator) เพื่อให้ผู้ประกอบการเทคโนโลยีที่เข้ารับการบ่มเพาะ (Incubatee) สามารถยืนหยัดอยู่ได้ในวงการธุรกิจอย่างยั่งยืน

ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการบ่มเพาะธุรกิจเทคโนโลยี ประกอบด้วย 3 ส่วน คืองานวิจัยนวัตกรรมที่มาจากมหาวิทยาลัย (Technology; T) + ผู้ประกอบการใหม่ (Business; B) + หน่วยงานที่ทำหน้าที่บ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่ (Incubator; I)

ที่มาของผู้ประกอบการใหม่

ผู้ประกอบการใหม่ที่เข้ารับการบ่มเพาะตามกระบวนการบ่มเพาะธุรกิจเทคโนโลยีของสถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา อาจมีที่มาแตกต่างกันทั้งจากภายใน ได้แก่ นิสิต ศิษย์ปัจจุบัน ศิษย์เก่า บัณฑิต บุคลากรรวมทั้งคณาจารย์ และบุคลากรจากภายนอก

ผู้ประกอบการใหม่ของผู้บ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา อาจมาจากผู้สนใจที่จะเป็นผู้ประกอบการโดยตรงหรือมาจากการร่วมทำวิจัย (Collaborative Research) แล้วทำให้เกิดบริษัทจัดตั้งใหม่ หรือเป็นผู้ที่ประกอบธุรกิจอยู่แล้วและต้องการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการพัฒนาธุรกิจของตนก็ได้

แนวทางการบ่มเพาะธุรกิจเทคโนโลยี

กระบวนการบ่มเพาะธุรกิจเทคโนโลยี ประกอบด้วยการบ่มเพาะหลัก 2 ส่วน ได้แก่กระบวนการบ่มเพาะเทคโนโลยี และกระบวนการบ่มเพาะผู้ประกอบการ โดยมีแนวทางการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนที่เหมือนหรือแตกต่างกันตามความเหมาะสมของผู้ประกอบการแต่ละราย หรือเทคโนโลยีแต่ละเทคโนโลยี

กระบวนการบ่มเพาะธุรกิจเทคโนโลยี อาจใช้เวลาในการบ่มเพาะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ส่วนใหญ่จะใช้เวลาประมาณ 2-3 ปี กระบวนการบ่มเพาะเทคโนโลยี และกระบวนการบ่มเพาะผู้ประกอบการ มีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. กระบวนการบ่มเพาะเทคโนโลยี (Technology Development)

กระบวนการบ่มเพาะเทคโนโลยี หมายถึง กระบวนการพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริม เพื่อช่วยให้เทคโนโลยี
ที่มาจากงานวิจัย นวัตกรรม มีความเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย

1.1 Concept Development

การปรับแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีให้เหมาะสมร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ ทีมงานของ
หน่วยบ่มเพาะ และที่ปรึกษา

1.2 Intellectual Properties Protection (IP Protection)

การตรวจสอบ คัดเลือก เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่เหมาะสมให้กับเทคโนโลยี

1.3 Proof of Technology

การพิสูจน์เทคโนโลยีที่มาจากงานวิจัยนวัตกรรมว่าเหมาะสมที่จะนำไปสู่ธุรกิจหรือไม่ เช่น ปรับ
จากระดับห้องปฏิบัติการ ให้เป็น ระดับธุรกิจ

1.4 Prototype Development

การพัฒนาต้นแบบของเทคโนโลยี หรือสินค้า เพื่อนำเสนอต่อลูกค้า

2. กระบวนการบ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่ (New Entrepreneurship Development)

กระบวนการบ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่ คือหัวใจของกระบวนการบ่มเพาะธุรกิจเทคโนโลยี เนื่องจากจะมี
ส่วนสำคัญต่อความสำเร็จ และความอยู่รอดของธุรกิจ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนอาจจำเป็นสำหรับบางเทคโนโลยี หรือ
อาจไม่จำเป็นสำหรับบางเทคโนโลยี ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ สถาบันนวัตกรรม
และถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา จะพิจารณาให้เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการแต่ละราย
ประกอบด้วย

2.1 Concept Definition

เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารจัดการ การปฏิบัติการ และการสนับสนุนซึ่ง
ต้องกำหนดให้ชัดเจนร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ และทีมงานศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็น
ผู้ประกอบการ สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา ที่มีหน้าที่บ่มเพาะธุรกิจ

2.2 Planning and Specification

การกำหนดแผนการดำเนินการในการบ่มเพาะของผู้ประกอบการแต่ละหลายให้เหมาะสม
ตลอดจนแผนในการศึกษาความเป็นไปได้ในด้านต่างๆ และแผนธุรกิจ

2.3 Business Model

การกำหนดรูปแบบธุรกิจให้เหมาะสมต่อการดำเนินงาน เช่น การกำหนดโครงสร้างของต้นทุน
โครงสร้างรายได้ ช่องทางกระจายสินค้า ช่องทางการตลาด เป็นต้น

2.4 Road Map

เป็นการกำหนดอนาคตของธุรกิจในการดำเนินงานไปในทิศทางใด วางทิศทางธุรกิจอย่างไร แผนการเงิน การลงทุน และแผนอื่นๆ วางไว้เช่นไร

ภายหลังการดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการบ่มเพาะธุรกิจแล้ว สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยาอาจต้องเข้ามาช่วยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตรวจสอบคุณภาพ และเสริมสร้างความเข้มแข็งในผู้ประกอบการ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืนต่อไป

รายละเอียดลักษณะงานและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถทางด้านบ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบและปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติ

- รวบรวม วิเคราะห์และประมวลสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ เพื่อนำมาสรุปและเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับงบประมาณในการดำเนินงานต่างๆ
- จัดทำหนังสือขออนุมัติโครงการ/กิจกรรม รวมถึงเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม/โครงการที่รับผิดชอบ
- ดำเนินการจัดกิจกรรม/โครงการ ติดตามผล และรวบรวมข้อมูลโครงการต่างๆที่รับผิดชอบ เพื่อจัดทำรายงานขั้นต้น รายงานความก้าวหน้า และรายงานฉบับสมบูรณ์ รวมถึงข้อมูลประกอบต่างๆ เพื่อรายงานต่อหน่วยงานและแหล่งทุนที่สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน

2. ด้านการวางแผน

- วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

3. ด้านการประสานงาน

- ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้
- ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

4. ด้านการบริการ

- รวบรวมข้อมูลเพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับโครงการต่างๆที่รับผิดชอบ

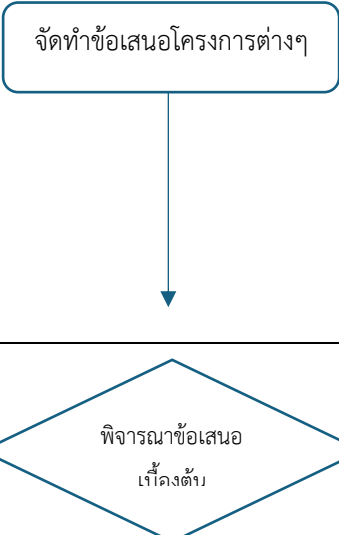

- ให้คำปรึกษา แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงรายละเอียดโครงการที่เกี่ยวข้อง และช่วยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับงานบ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการแก่นิสิต อาจารย์ นักวิจัย ผู้ประกอบการ และบุคคลทั่วไป

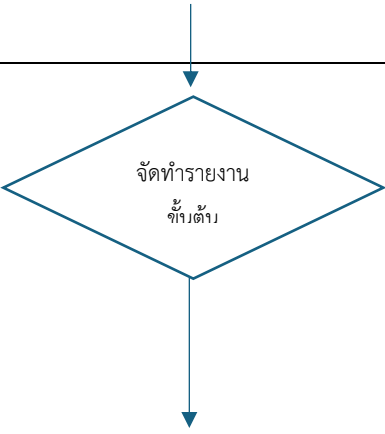
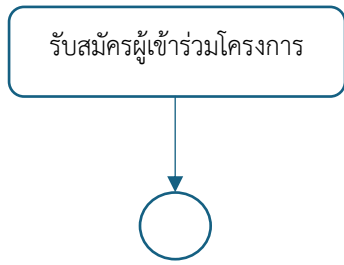
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

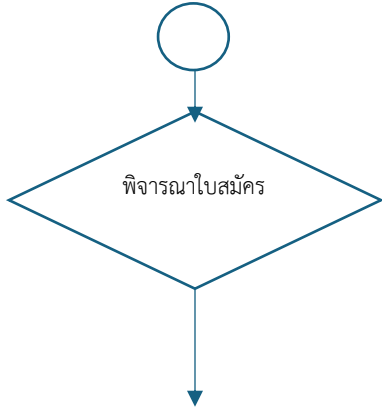

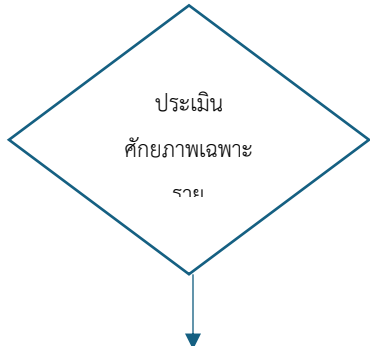
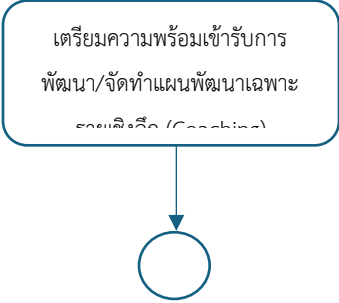
ลำดับ	รายการ	URL
1	ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตรา การเบิกจ่ายโครงการบริการวิชาการ พ.ศ. 2562	https://drive.google.com/file/d/1zJqYjWvM5ke-oq_3xJFtrm4kzSTvaF6j/view?usp=sharing
2	ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง ค่าใช้จ่ายในการจัดการ ฝึกอบรม พ.ศ. 2566	https://drive.google.com/file/d/1M7e0Lv8ll6b7xogp8e_RpnMfi5TLd4l/view?usp=sharing
3	ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง ค่าใช้จ่ายในการ เดินทางไปปฏิบัติงาน พ.ศ. 2566	https://drive.google.com/file/d/1U8WwHktCwLeG3T4ZMR3pyNnjnA8rkYiu/view?usp=sharing

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน งานบ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ

ขั้นตอนการดำเนินงานงานบ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการประจำปีงบประมาณ

ลำดับ	ผังกระบวนการ/กระบวนการ	ขั้นตอน/รายละเอียด งาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1	 <p>จัดทำข้อเสนอโครงการต่างๆ</p>	เข้าร่วมประชุมชี้แจงการ ดำเนินโครงการต่างๆกับ แหล่งทุน/รวบรวมข้อมูล และพัฒนาข้อเสนอ โครงการ เพื่อยื่นขอรับ ทุนสนับสนุนกับแหล่งทุน ต่างๆ	ต.ค. - ธ.ค.	งานบ่มเพาะ วิสาหกิจและ พัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการ
2	 <p>พิจารณาข้อเสนอ ใจลงต้น</p>	ผู้บริหารพิจารณา ข้อเสนอโครงการ	ต.ค. - ธ.ค.	งานบ่มเพาะ วิสาหกิจและ

ลำดับ	ผังกระบวนการ/กระบวนการ	ขั้นตอน/รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
		ปรับแก้เพิ่มเติม และส่งให้กับแหล่งทุน		พัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ
3		แหล่งทุนแจ้งผลการพิจารณา และเจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดทำรายงานขึ้นต้นเสนอผู้บริหารหน่วยงาน เพื่อตอบรับการดำเนินงานกับแหล่งทุน	ม.ค. - มี.ค.	งานบ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ
4		เริ่มดำเนินโครงการโดยการประชาสัมพันธ์เปิดรับผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบการกรอกข้อมูลใบสมัครเข้าร่วมโครงการ โดยสามารถดาวน์โหลดใบสมัครได้ทางเว็บไซต์: http://iti.up.ac.th หรือกรอกข้อมูลผ่าน Google Form หรือติดต่อสมัครโดยตรงที่ ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี ม.พะเยา	ก.พ. - มี.ค.	งานบ่มเพาะวิสาหกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ

ลำดับ	ผังกระบวนการ/กระบวนการ	ขั้นตอน/รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
5		ประเมินศักยภาพ ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ พิจารณาและประเมินผล ผ่านเอกสารการสมัคร และนัดสัมภาษณ์ และ ประเมินความพร้อมของ ผู้ประกอบการและสถาน ประกอบการ	ก.พ. - มี.ค.	งานบ่มเพาะ วิสาหกิจและ พัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการ
6		จัดทำ Profile ผู้ประกอบการแยก ประเภทของ ผู้ประกอบการเฉพาะราย	ก.พ. - มี.ค.	งานบ่มเพาะ วิสาหกิจและ พัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการ
7		ประเมินศักยภาพของ ผู้ประกอบการเฉพาะราย เพื่อดูความพร้อมในการ ส่งเข้าคัดเลือกโครงการที่ เหมาะสม	มี.ค. - เม.ย.	งานบ่มเพาะ วิสาหกิจและ พัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการ
8		ให้คำปรึกษาและเตรียม ความพร้อมเข้ารับ การพัฒนา/จัดทำ แผนพัฒนาเฉพาะรายเชิง ลึก (Coaching)	ก.พ. - มี.ค.	งานบ่มเพาะ วิสาหกิจและ พัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการ

ลำดับ	ผังกระบวนการ/กระบวนการ	ขั้นตอน/รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
9		พัฒนาผู้ประกอบการโดยใช้องค์ความรู้ของมหาวิทยาลัย และความร่วมมือจากเครือข่าย	เม.ย. - ก.ย. หรือ ตามระยะเวลาของโครงการ	งานบ่มเพาะ วิสาหกิจและ พัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการ และที่ปรึกษา/ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้าน
10		ติดตามและประเมินผลการพัฒนาตามแผนการพัฒนา และ KPI ของแต่ละโครงการ	มิ.ย. - ก.ค.	งานบ่มเพาะ วิสาหกิจและ พัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการ
11		รายงานผลการดำเนินงาน ความก้าวหน้า ตามเงื่อนไขของโครงการ	มิ.ย. - ก.ค. และ ก.ย. - ต.ค.	งานบ่มเพาะ วิสาหกิจและ พัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการ
12		ผู้ประกอบการผ่านการประเมินตาม KPI จะสิ้นสุดสถานะการบ่มเพาะ และส่งต่อเข้าสู่โครงการอื่นๆที่เหมาะสมกับผู้ประกอบการแต่ละราย	ก.ย. หรือตาม ระยะเวลา ของโครงการ	งานบ่มเพาะ วิสาหกิจและ พัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการ

หมายเหตุ : ช่วงระยะเวลาการดำเนินงานอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นอยู่กับขอบเขตและระยะเวลาการดำเนินงานของแต่ละโครงการ

ช่องทางการติดต่อ

 0-5446-6666 ต่อ 3716

 สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยพะเยา